

رابطه جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان

سیده طیبه موسوی منزه^۱، عباس قلتاش^{۲*}

(۱) دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

(۲) استادیار گروه علوم تربیتی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران.

*نویسنده مسوول: gholtash578@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله ۹۵/۰۳/۱۰ تاریخ آغاز بررسی مقاله ۹۵/۰۴/۲۱ تاریخ پذیرش مقاله ۹۵/۰۶/۰۹

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان دختر متوسطه ناحیه ۲ شیراز بوده است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری پژوهش تمامی دانش آموزان دختر پایه سوم مدارس متوسطه ناحیه ۲ شیراز بود که به روش نمونه گیری، خوشه ای تک مرحله ای نمونه ای به حجم ۲۰۰ دانش آموز انتخاب شد. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های فرسودگی تحصیلی ماسلاخ (۱۹۸۱) و پرسشنامه کیفیت تجارب یادگیری نیومن (۱۹۹۰) و پرسشنامه جو آموزشی راف و همکاران (۱۹۹۷) استفاده شد. داده ها با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان) بدست آمد. یافته های تحقیق نشان داد بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی رابطه معکوس و بین جو آموزشی با کیفیت تجارب یادگیری رابطه مستقیم معنادار بدست آمد. ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی رابطه معکوس معنادار نشان دادند. بین تمامی ابعاد جو آموزشی به جز ادراک دانشجویان از مدرسين با کیفیت تجارب یادگیری رابطه مستقیم معنادار نشان دادند. ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی تغییرات واریانس متغیر فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری بودند.

کلید واژگان: جو آموزشی، فرسودگی تحصیلی، کیفیت تجارب یادگیری

مقدمه

اصطلاح جو یا محیط به عنوان سیستمی متشکل از ابعاد وضعیتی که بر افراد شرکت کننده تأثیر می گذارد، شناخته شده است. ابعاد وضعیتی می توانند در بر گیرنده چهار عامل اجتماعی، جسمی، عاطفی و فکری باشند. پیم پارویون^۱ (۲۰۰۲، ص ۶۴) عنوان کرد که محیط یادگیری در هر کجا و در هر زمان که دانشجویان گرد هم آیند وجود دارد و شامل فاکتورهای مختلفی است که در آموزش مؤثر سهم دارند.

پیس و استرن^۲ (۱۹۵۸) نشان دادند که محیط آموزشی با تأکید بر استرس، روش ها و سیاست ها، پاداش و ارزشهای موجود در کلاس یا مدرسه توصیف می شود که

آموزش و یادگیری بخش مهمی از زندگی هر انسان است و همه انسانها در طول زندگی خود تحت تعلیم و آموزش قرار می گیرند. این امر در مقاطع مختلف تحصیلی و در فضاهای گوناگون صورت می گیرد. تعلیم و تربیت صحیح می تواند فرد را مطلوب و به اوج ارزشها برساند و اگر صحیح نباشد، وی را به سقوط می کشاند. به لحاظ اینکه محیطی که در آن به امر آموزش و یادگیری پرداخته می شود تأثیر بسیار مهمی در امر یادگیری دارد، دقت در طراحی و ساخت این فضاها باید مورد توجه قرار گیرد تا به بهترین شکل طراحی شود.

در چرخه آموزش بر افزایش یادگیری دانشجو و دانش آموز استوار است. زمینه و محیط حاکم بر آموزش در این فعالیتها تأثیر دارد. در یک محیط آموزشی، طرح یک سؤال می تواند برای دانشجو تحقیر کننده باشد اما در یک محیط و فضای دیگر، طرح همان سؤال می تواند چالش برانگیز و محرک یادگیری باشد (یاکوبسون^۶، ۲۰۱۱، ص ۲۶۹).

یکی از عوامل تأثیر گذار بر آموزش، فرسودگی تحصیلی می باشد. فرسودگی، یک موضوع جدی تحصیلی است که توجه بسیاری از محققان در حوزه های تحصیلی را به خود جلب نموده است، امری که با عوامل متعدد شناختی، هیجانی، رفتاری و شخصیتی فراگیران ارتباط دارد. در این میان یادگیرندگان، در سطوح دانشگاهی، بیشتر در معرض فرسودگی تحصیلی قرار دارند (لینگارد^۹، ۲۰۰۷، به نقل از رستمی، عابدی، ص ۳۵).

فرسودگی تحصیلی، فشار مرتبط با امور تحصیلی و به طور خاص خستگی ناشی از تکالیف و کار مضاعف مدرسه تعریف میشود. اولین مرحله فرآیند گسترش فرسودگی، با عدم متوازن بین منابع و تقاضاها، مشخص میشود. در مرحله بعد، نگرشها و رفتارهای منفی و غیرمسئولانه، تحت عنوان شخصیت زدایی و به مثابه مکانیسمهای دفاعی فرد، ابعاد فرسودگی را بسط میدهند. فرد در راستای کاهش خستگی هیجانی، به لحاظ روانی، از موقعیت استرس زا، فاصله میگیرد تا بدینوسیله خود را از شرایط اجتماعی استرس آور محافظت نماید، این راهبرد مقابله ای ناکارآمد، نه تنها استرس را کاهش نمی دهد، بلکه به دلیل ایجاد فاصله با شرایط بیرونی، مشکلات درونی فرد را افزایش می دهد، نتیجه این کشمکشها، تضعیف موفقیتها و پیشرفتهای آتی در دستیابی به اهداف و بروز احساس ناکارآمدی در فرد و تردید به تواناییهای خود (بعد سوم فرسودگی) خواهد بود (نوشاد، ۲۰۰۸).

آن را جامعه محیطی اطلاق می کنند. یکی از ۱۰ سؤالی که در هنگام برنامه ریزی رئوس مطالب پرسیده می شود آن است که چه محیط آموزشی یا جوئی باید گسترش یابد) آبراهام و همکاران^۱، ۲۰۰۸، ص ۵).

مرور متون علمی حاکی از آن است که برخی متون، جوّ یا اتمسفر^۲ را به صورت تظاهری از برنامه درسی و به منزله روح و محیط حاکم بر دانشکده ها و برنامه آموزشی و محیط یادگیری^۳ را به عنوان یک تعیین کننده رفتاری و نمودار ادراک دانشجو از محیط پیرامون خود در عرصه یادگیری تعریف می کنند (ژین^۴، ۲۰۰۱، ص ۳۳۸). اما باید گفت که عبارت محیط و جوّ، اغلب در ادبیات آموزشی مترادف هم به کار رفته اند. ژین (۲۰۰۱، ص ۳۴۰) عبارت جوّ را به عنوان محیطی توصیف می کند که دانشجویان آن را درک می کنند (درک دانشجویان از محیط). راف و مک آلیر^۵ (۲۰۰۱، ص ۳۷۸) از عبارت جوّ آموزشی به عنوان عبارت مترادف با محیط آموزشی تعریف کرده اند.

به نظر بلوم^۶ (۱۹۶۴) جوّ عبارت است از ((شرایط، نیروها و محرکهای خارجی که بر انسان ها تأثیر می گذارند و وی محرکهای خارجی را در عوامل فیزیکی، اجتماعی و همچنین فکری خلاصه کرده و دامنه تغییر جوّ را از آنی ترین (درونی ترین) فعل و انفعالات اجتماعی تا نیروهای خیلی دور (خیلی بیرونی) فرهنگی و سازمانی گزارش کرده است. ((. اغلب رفتارهایی که از انسان سر می زند محصول یادگیری وی می باشد. یعنی فرد مطابق با آن چیزی که آموخته است رفتار می کند. بنابراین می توان با صراحت عنوان کرد که یادگیری طیف وسیعی از رفتارها و واکنش های شخص را تحت تأثیر قرار می دهد (بندورا^۷، ۱۹۹۷، ص ۷۲). یادگیری فرآیندی پیچیده است که در آن عوامل گوناگونی نقش دارند. تمامی تلاشها

6 . Bloom
7 . Bandura
8 . Jakobsson
9 . Lingard

1. Abraham, Ramnarayan, Vinod, Torke
2. climate
3 . Learning environment
4 . Genn
5 . Roff and Mcaleer

جریان یادگیری جریان پیوسته است که شامل تغییرات نسبتاً پایداری در رفتار نهفته ی فرد می‌باشد. این جریان پیوسته از فردی به فرد دیگر متفاوت بوده و در افراد مختلف ظرفیتهای متفاوتی را به خود اختصاص داده است. البته در این میان نمی‌توان تأثیر عامل محیط را نادیده گرفت و از آن سخنی به میان نیاورد زیرا یادگیری علاوه بر آن که تحت تأثیر عوامل درونی مانند خصوصیات روانی، انگیزه ها، هیجانات، اهداف و تمایلات فرد می‌باشد، از عوامل بیرونی از جمله امکانات آموزشی و جو آموزشی، روشهای مطالعه، ساعت‌های مطالعه و محرکات اطراف نیز تأثیر می‌پذیرد. یادگیری و تجارب یادگیری بر عوامل مختلفی تأثیر می‌گذارند (بندورا، ۱۹۹۷، ص ۷۴).
تعریف تجربه از دیدگاه جان دیویی اینگونه است: ((تأثیر متقابل فرد با محیط را تجربه می‌گویند.)) و انواع تجربه را به شرح زیر می‌داند:

- ۱) تجارب عادی و روز مره
 - ۲) تجارب تربیتی
 - ۳) تجارب غیر تربیتی (سوء تربیت یا باز دارنده)
- تجارب عادی و روز مره شامل فعالیتها و اقدامات روزمره که در رشد ابعاد وجودی فرد، نقش چندانی ندارند. مثلاً هر روز صبح صورت خود را می‌شویم.
- تجارب تربیتی، تجاربی که زمینه ساز بروز و ظهور استعدادها و به طور کلی رشد شخصیت می‌باشند. مثلاً محتوای یادگیری زمینه ی رشد تفکر انتقادی دانش آموز را فعال کند.

تجارب غیر تربیتی، تجاربی که مانع بروز استعدادها و شکوفایی تواناییها می‌شود. مثلاً برخورد مستبدانه معلم، دانش آموز را منفعل و ترسو بار می‌آورد. (فلتاش، ۱۳۹۴).
محیط، بستری برای شکل گیری بسیاری از ویژگیهای رفتاری است و عواطف، عادات، سلیقه ها و حتی نوع نگرش و نشست و برخاستها از محیط تأثیر می‌پذیرد. لذا باید به محیط آموزشی چه از نظر فضای کلاس و نظم و

بنابراین، فرسودگی تحصیلی که از آن گاه تعبیر به فرسودگی مدرسه (سال‌ملا آرو و همکاران، ۲۰۰۹، ص ۳۱۶) می‌شود، به احساس خستگی ناشی از تقاضاها و الزامات تحصیلی، نیز داشتن نگرش منفی، عیب جویانه و بدون انگیزه به تکالیف درسی و احساس عدم شایستگی اشاره دارد (آکادمی فنلاند، ۲۰۱۰).

در مورد فرسودگی تحصیلی مطالعات کمی انجام شده است، مثلاً، محققانی مانند کاسکه^۲ (۱۹۹۱، ص ۴۱۵) نشان دادند که فرسودگی تحصیلی رابطه ی بین استرس های تحصیلی و پیامدهای آن مانند سردرد، احساس ترس و افسردگی را افزایش می‌دهد. این محققان نشان دادند که با وارد کردن متغیر فرسودگی تحصیلی رابطه ی استرس های تحصیلی و پیامدهای آن به طور معناداری افزایش یافت. همچنین ژانگ، گان و چام^۳ (۲۰۰۷، ص ۱۵۴۰) در پژوهشی رابطه ی کمال گرایی با فرسودگی تحصیلی و درگیری تحصیلی را در بین دانشجویان چینی، بررسی کردند و نتایج نشان داد که فرسودگی تحصیلی و درگیری تحصیلی همبستگی منفی باهم دارند و نیز همچنین نشان داد که جنبه های ناسازگارانه کمال گرایی به طور معناداری با فرسودگی تحصیلی و جنبه های مثبت کمال گرایی با درگیری تحصیلی همبستگی دارند. در ایران، نیز نعمی (۱۳۸۸، ص ۱۱۹) پژوهشی را در مورد رابطه ی کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز انجام داده است و نتایج تحقیق نشان داد که روابط منفی معنی داری بین حیطه های کیفیت تجارب یادگیری (منابع، محتوا، انعطاف پذیری یادگیری و رابطه استاد - دانشجو) با ابعاد فرسودگی تحصیلی (خستگی تحصیلی، بی علاقتی تحصیلی و ناکارآمدی تحصیلی) وجود دارد و همچنین نشان داد که رابطه استاد - دانشجو بیشترین نقش را در تبیین فرسودگی تحصیلی دارد.

3 . Zhang, Gan & Cham

1 . Academy of Finland

2 . Koeske

انضباط آن و چه از نظر تدریس و یادگیری توجه کرد. تعامل بین یادگیرنده و یاددهنده، در جهت رسیدن به اهداف فعالیت‌های یاددهی-یادگیری خیلی مؤثر می‌باشد. از طرفی بخشی از کیفیت تجارب یادگیری از شرایط اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی متأثر می‌باشد. لذا باید هم به ابعاد جو آموزشی و هم به گروه‌هایی که در محیط آموزشی فعالیت دارند، توجه شود تا زمینه ی بهبود شرایط فراهم شود. در واقع اگر یادگیری را تعامل استاد و دانشجو بدانیم که در آن، تغییر رفتار در سه حیطه دانش، نگرش و مهارت عملی به صورت نسبتاً پایدار ایجاد می‌شود دانشجو با درک محیط پیرامون خود انگیزه و یادگیری را تنظیم می‌کند (گیلبرت^۱، ۱۹۹۱ ص ۱۰). باید به خاطر داشت که دو عامل انگیزه و تناسب از مؤلفه های مهم تأثیرگذار بر یادگیری هستند. ابزارهای متعددی برای این منظور پیشنهاد شده است. برای مثال در مطالعه کلیری^۲ به نشانگرهای کیفیت در مؤسسات آموزشی، به منظور اندازه گیری مسؤلیت پذیری در قبال دانشجویان اشاره شده است (کلیری، ۲۰۰۱، ص ۲۸).

آموزش و پرورش از جمله سازمانهایی است که در همه ی جوامع از اهمیت خاص برخوردار است. این اهمیت بیشتر به آن دلیل است که عملکرد آن در معرض دید همگان و مورد قضاوت عام قرار می‌گیرد. از طرف دیگر، سیر تغییر و تحولات و پیشرفتهای اجتماعی نیاز به آموزش و پرورش اثربخش را برجسته ساخته و به دغدغه اصلی مسئولان آموزش و پرورش تبدیل کرده است. در پاسخ به دغدغه ی اثربخشی نظام آموزشی تلاش‌های زیادی در طول تاریخ آموزش و پرورش رسمی به عمل آمده که به طور عمده به بهبود درونداد، فرایند و برون داد نظام آموزشی معطوف بوده است. دانش فراهم شده در حوزه ی علوم تربیتی نشان می‌دهد که ویژگی‌های شناختی و عاطفی دانش آموزان هم به عنوان درونداد و هم به عنوان برون داد نظام آموزشی از اهمیت اساسی برخوردار است. از طرف دیگر، جو آموزشی یکی از عواملی است که به

طور ضمنی موفقیت تحصیلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اگرچه به نظر می‌رسد معمولاً نظام آموزشی در کشورهای جهان سوم، به تلویحات جو آموزشی حساسیت ندارد، اما رصد کردن مستمر این ویژگی ها شرط لازم برای هدایت تحصیلی محسوب می‌شود.

نعامی (۱۳۸۸) در تحقیقی با عنوان رابطه بین کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز که با هدف تعیین رابطه بین کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی و با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده انجام شد به این نتایج دست یافت که: روابط منفی معنی داری بین حیطه های کیفیت تجارب یادگیری (منابع، محتوا، انعطاف پذیری یادگیری و رابطه استاد-دانشجو) با ابعاد فرسودگی تحصیلی (خستگی تحصیلی، بی علاقتگی تحصیلی و ناکارآمدی تحصیلی) وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که رابطه استاد-دانشجو بیشترین نقش را در تبیین فرسودگی تحصیلی دارد.

درخشانی (۱۳۹۲) در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه ی خودکارآمدی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری با میزان فرسودگی تحصیلی در دانشجویان دانشگاه کردستان که با هدف تعیین رابطه ی خودکارآمدی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری با میزان فرسودگی تحصیلی و با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی انجام شد به این نتایج دست یافت که: بین کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی ضریب همبستگی مستقیم و منفی وجود داشته است و بین خودکارآمدی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی رابطه مستقیم و منفی وجود داشته است، همچنین بین خودکارآمدی و کیفیت تجارب یادگیری در دانشجویان رابطه مثبت و معنادار وجود داشته است.

قلعه نوی (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان نقش واسطه‌ای تجارب یادگیری در رابطه جو آموزشی با خود کار آمدی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت که با هدف نقش واسطه‌ای تجارب یادگیری در رابطه جو

1 . Guilbert

2 . Cleary

محیطی مدرسه و اهداف پیشرفت اجتماعی در دو خوشه جهت گیری انگیزشی بالا و پایین قرار گرفتند. نتایج آزمون رگرسیون گام به گام نشان داد که مؤلفه‌های، لذت و انتخاب اثر قوی در پیش بینی متغیر افسردگی تحصیلی را دارند و مؤلفه چالش و علاقه اثر بسیار ضعیفی در پیش بینی متغیر ملاک را دارد.

سالملا- آرو و همکاران (۲۰۰۸) در تحقیق خود در مورد فرسودگی تحصیلی دانشجویان به این نتیجه رسیدند که بین جو منفی حاکم بر دانشکده و فرسودگی تحصیلی رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد و انگیزش مثبت دریافت شده از سوی اساتید و حمایت از طرف اعضای دانشکده با فرسودگی تحصیلی رابطه منفی و معنی دار دارد.

بروس^۱ (۲۰۰۹) در پژوهش خود درباره شناسایی استرس و اجتناب از فرسودگی تحصیلی نتیجه گرفت که عوامل متعددی مانند نارسایی حمایت اجتماعی، استرس بیش از اندازه و ویژگی های شخصیتی افراد می توانند باعث فرسودگی تحصیلی شوند. طبق یافته های این پژوهش، دانشجویانی که استرس بیش از اندازه و به تبع آن، فرسودگی تحصیلی را تجربه می کنند، ممکن است علائم هشدار دهنده ی جسمانی، عاطفی و ذهنی را از خود نشان دهند.

کیم و همکاران^۲ (۲۰۱۴) در پژوهشی تحت عنوان مطالعات طولی فرسودگی تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه به این نتیجه دست یافتند که: برای جلوگیری از فرسودگی تحصیلی می توان از طریق داده اطلاعات و برنامه ریزی روی دانش آموزان کار کرد و دانش آموزانی که دارای فرسودگی تحصیلی هستند را درک و آنان را به شرکت در مقوله های ادبی و هنری سوق داد.

بر اساس آنچه گفته شد، مسئله پژوهش حاضر، رابطه بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری می باشد که در این راستا فرضیه های زیر را مورد آزمون قرار داده است:

آموزشی با خود کار آمدی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت و با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انجام شد به این نتایج دست یافت که : جو آموزشی با تجارب یادگیری و مؤلفه های آن رابطه ی معنادار دارد. در بین مؤلفه های تجارب یادگیری، مؤلفه تدریس و یادگیری بیشترین شدت رابطه را با جو آموزشی دارد. بین جو آموزشی و خودکارآمدی دانشجویان رابطه معنادار وجود دارد. بین تجارب یادگیری و مؤلفه های آن با خودکارآمدی دانشجویان رابطه معنادار وجود دارد. در بین مؤلفه های تجارب یادگیری، مؤلفه تدریس و یادگیری بیشترین شدت رابطه را با خودکارآمدی دارد. تجارب یادگیری می تواند بین جو آموزشی و خودکارآمدی نقش میانجی را ایفا کند. مؤلفه های تجارب یادگیری می توانند بین جو آموزشی و خودکارآمدی نقش میانجی گری را ایفا کنند.

محمدیان شریف (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان رابطه ادراکات محیطی مدرسه و کمک خواهی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی با توجه به نقش میانجگری اهداف پیشرفت اجتماعی در دانش آموزان سال دوم دبیرستان شهرستان مریوان که با هدف تعیین رابطه ادراکات محیطی مدرسه و کمک خواهی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی با توجه به نقش اهداف پیشرفت اجتماعی دانش آموزان سال دوم متوسطه و با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی انجام شد به این نتایج دست یافت که : کمک خواهی تحصیلی و ادراکات محیطی کلاس به صورت مستقیم می تواند فرسودگی تحصیلی را پیش بینی کند و یا روی آن تاثیر بگذارد و در این میان متغیر میانجی اهداف پیشرفت اجتماعی نمی تواند نقش واسطه در پیش بینی فرسودگی تحصیلی از روی ادراکات محیطی مدرسه و کمک خواهی تحصیلی داشته باشد. بین گروه های دختر و پسر از لحاظ متغیرهای (کمک خواهی، فرسودگی تحصیلی، ادراکات محیطی کلاس) تفاوت وجود دارد. دانش آموزان از لحاظ متغیرهای کمک خواهی و ادراکات

برای آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد متغیر های پژوهش استفاده شد. برای آمار استنباطی و آزمون فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان استفاده شد.

یافته ها

جدول شماره ۱ میانگین و انحراف معیار جو آموزشی و فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری را نشان می دهد.

فرضیه اول: بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان رابطه ی معنا داری وجود دارد. جهت بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید که نتایج آن در جدول شماره ۲ گزارش گردیده است.

همانگونه که در جدول مشاهده می شود بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی رابطه معکوس و بین جو آموزشی با کیفیت تجارب یادگیری رابطه مستقیم معنادار بدست آمد.

فرضیه دوم: بین ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان رابطه ی معنا داری وجود دارد.

جهت بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید که نتایج آن در جدول شماره ۳ گزارش گردیده است.

(۱) بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان رابطه ی معنا داری وجود دارد.

(۲) بین ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش آموزان متوسطه ناحیه ۲ شیراز رابطه ی معنا داری وجود دارد.

(۳) ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی معنادار فرسودگی تحصیلی می باشند.

(۴) ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت تجارب یادگیری می باشند.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف از جمله تحقیقات کاربردی و از نظر شیوه جمع آوری اطلاعات، توصیفی از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری شامل تمام دانش آموزان متوسطه دوره دوم پایه سوم ناحیه ۲ شیراز در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ می باشد. برای انجام این تحقیق از روش نمونه گیری خوشه ای تک مرحله ای استفاده شد. بدین ترتیب که در ابتدا آمار دبیرستانهای ناحیه ۲ شیراز گرفته شد و بعد به طور تصادفی از بین آنها، چهار مدرسه انتخاب شد و از هر مدرسه کلاس های پایه سوم انتخاب شدند و پرسشنامه ها به دانش آموزان داده شد. جمعاً نمونه ای به تعداد ۲۰۰ دانش آموز انتخاب شدند و به پرسشنامه ها جواب دادند. شیوه جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و میدانی می باشد. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق، شامل سه پرسشنامه ی جو آموزشی و فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری بوده است.

جدول شماره ۱. میانگین و انحراف معیار جو آموزشی، فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری

متغیرها	میانگین	انحراف معیار
جو آموزشی	۳	۰/۴۷
فرسودگی تحصیلی	۳/۴۲	۰/۹۳
کیفیت تجارب یادگیری	۲/۹۲	۰/۵۳

جدول شماره ۲. ضرایب همبستگی بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری

فرسودگی تحصیلی	کیفیت تجارب یادگیری
جو آموزشی	۰/۲۵**
*معنی داری در سطح ۰/۰۵ **معنی داری در سطح ۰/۰۱	

جدول شماره ۳. ضرایب همبستگی ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری

متغیرها	ادراک دانشجویان از یادگیری	ادراک دانشجویان از مدرسین	ادراک دانشجویان از توانایی علمی خود	ادراک دانشجویان از جو آموزشی	ادراک دانشجویان از شرایط اجتماعی آموزش
فرسودگی تحصیلی	۰/۳۱**	۰/۲۱**	۰/۳۳**	۰/۲۰**	۰/۲۸**
کیفیت تجارب یادگیری	۰/۲۲*	۰/۱۱	۰/۲۹**	۰/۱۸*	۰/۱۵*
*معنی داری در سطح ۰/۰۵ **معنی داری در سطح ۰/۰۱					

جدول شماره ۴. نتایج تحلیل رگرسیون فرسودگی تحصیلی از طریق ابعاد جو آموزش به روش همزمان

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	بتا	tt	pp	RR	RR ²	Ff	ddf	pp
فرسودگی تحصیلی	ادراک دانشجویان از یادگیری	۰/۱۱۷-	۱/۷۷۱	۰/۰۰۸					
	ادراک دانشجویان از مدرسین	۰/۰۰۶-	۰/۶۶۸	۰/۴۴۹					
کیفیت تجارب یادگیری	ادراک دانشجویان از توانایی علمی خود	۰/۲۲-	۲/۳۳۳-	۰/۰۰۲	۰/۳۳۹	۰/۱۱۵	۶/۷۷۲	۵/۱۱۹۵	۰/۰۰۰۱
	ادراک دانشجویان از جو آموزشی	۰/۱۱۳	۱/۳۳۲	۰/۱۱۸					
	ادراک دانشجویان از شرایط اجتماعی	۰/۱۱۴	۱/۷۷۷	۰/۰۰۷					

با توجه به جدول فوق می توان متوجه شد که ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی تغییرات واریانس متغیر فرسودگی تحصیلی می باشند.

فرضیه چهارم: ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت تجارب یادگیری می باشند.

برای آزمودن این فرضیه از رگرسیون چند گانه به روش همزمان استفاده گردیده است که نتایج آن در جدول شماره ۵ گزارش گردیده است.

همانگونه که در جدول فوق مشاهده می شود بین تمامی ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی در سطح کمتر از ۰/۰۱ رابطه معکوس معنادار وجود دارد و با کیفیت تجارب یادگیری رابطه مستقیم معنادار وجود دارد.

فرضیه سوم: ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی معنادار فرسودگی تحصیلی می باشند.

برای آزمودن این فرضیه از رگرسیون چند گانه به روش همزمان استفاده گردیده است که نتایج آن در جدول شماره ۴ گزارش گردیده است.

جدول شماره ۵. نتایج تحلیل رگرسیون کیفیت تجارب یادگیری از طریق ابعاد جو آموزش به روش همزمان

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	بتا	tt	pp	RR	RR ²	Ff	ddf	pp
	ادراک دانشجویان از یادگیری	۰/۰۰۹	۰/۸۸۹	۰/۳۳۷					
	ادراک دانشجویان از مدرسین	۰/۰۳۰	۰/۳۳۶	۰/۷۱۷					
کیفیت تجارب یادگیری	ادراک دانشجویان از توانایی علمی خود	۰/۲۲۵	۲/۷۷۳	۰/۰۰۰۷	۰/۳۳۰	۰/۰۰۹	۳/۷۷۷	۵/۱۱۹۵	۰/۰۰۰۳
	ادراک دانشجویان از جو آموزشی	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۹۹۹					
	ادراک دانشجویان از شرایط اجتماعی	۰/۰۰۰۴	۰/۰۰۴	۰/۹۹۶					

با توجه به جدول فوق می توان متوجه شد که نسبت F و سطح معناداری آن بیانگر اثر معنادار متغیرها در معادله رگرسیون است. اثر رگرسیون ($F=۳/۷۷$) به دست آمده که در سطح ($۰/۰۰۱$) معنادار می باشد، و ضریب تعیین محاسبه شده بر اساس متغیرها ($۰/۰۹$) است، یعنی ابعاد جو آموزشی روی هم رفته ۹ درصد واریانس متغیر کیفیت تجارب یادگیری را پیش بینی می کنند. و از طرفی با توجه به مقدار بتا و سطح معناداری مقدار تی متوجه می شویم که تنها بعد ادراک دانشجویان از توانایی علمی خود قادر به پیش بینی کیفیت تجارب یادگیری در جهت مستقیم می باشند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی رابطه معکوس و بین جو آموزشی با کیفیت تجارب یادگیری رابطه مستقیم معنادار بدست آمد. این پژوهش با تحقیقات سالملا- آرو و همکاران (۲۰۰۸) همسو است. اهداف و برنامه های آموزشی، ارزشها، نگرشها، دانش و مهارتهایی که انتظار رشد و توسعه آنها را از تعلیم و تربیت داریم، از اهداف ملی، توسعه اقتصادی، انسانی و اجتماعی الهام می گیرند. رسیدن به اهداف ملی و رشد آنها ممکن نخواهد بود مگر با صیقل دهی داده های انسانی از طریق فراگردهای آموزشی. در چنین فراگردی، درون دادهای گوناگون سیستم آموزشی

از قبیل فراگیران، مربیان و معلمان و بخش های مختلفی از عوامل مولد آموزشی، فعل و انفعالاتی بر روی همدیگر دارند؛ به صورتی که کارایی عوامل مولد به نحو بارزی متکی بر کیفیت منابع انسانی و تجربیات آنان است و متأثر از جو اجتماعی، روانی و اقتصادی محیط آموزشی است. فراگیران و معلمان و عادات و نگرشهایی که آنها با خود به همراه دارند و نیز انگیزه هایی که در درون و برون سیستم، آنها را تشویق می کنند نیز مؤثر می باشند. در این صورت تعامل موجود در هر سازمان آموزشی، کیفیت یادگیری و فرسودگی تحصیلی فراگیران را به طور مستقیم تحت تأثیر قرار خواهد داد. در این رابطه، نیل به اهداف از پیش تعیین شده آموزشی ممکن نخواهد بود، مگر با مطالعاتی دقیق و عمیق در مورد جوهای آموزشی مدارس، تعیین نیازها و درجه ای که نیازها در ارتباط با اهداف آموزشی تحقق می یابند. همچنین تجارب فراگیران از آموخته هایشان باید مد نظر قرار گیرد. هر چه محیط آموزشی مساعدتر باشد، فرسودگی تحصیلی کمتر می شود و دانش آموزان با علاقه و انگیزه ی بیشتری در محیط آموزشی حضور می یابند و احساس خستگی و ناتوانی در آنها کاهش می یابد. از طرفی در چنین محیطی، یادگیری بهتر و مؤثرتری اتفاق می افتد.

همچنین با توجه به یافته های تحقیق، بین تمامی ابعاد جو آموزشی با فرسودگی تحصیلی در سطح کمتر از $۰/۰۱$ رابطه معکوس معنادار وجود دارد و با کیفیت تجارب

شوند. فراگیران در اثر تجربه با محیط و جو آموزشی به فراگیری می‌پردازند که این فراگیری باعث تجارب یادگیری خواهد شد ضمن اینکه تجارب یادگیری می‌تواند در رشد باورها نقش بسزایی داشته باشد. در واقع تجارب یادگیری شامل کنش متقابل فراگیر با جو آموزشی است که فراگیر در آن نقش فعال دارد. به این ترتیب که بعضی ویژگی‌های جو آموزشی توجه او را جلب می‌کنند و سبب می‌شوند که او نسبت به آنها واکنش نشان دهد. در پرورش و تربیت تجارب یادگیری عوامل متعددی دخالت دارند از جمله جو آموزشی، محتوای آموزشی، مربیان و... لذا برای متریبان باید محیط و شرایطی فراهم آورد که سبب انگیزش و نوع واکنش مورد نظر برای تجربه تربیتی معینی در فراگیران باشد. برای این کار، مربی باید درباره‌ی علاقه‌ها و سوابق فراگیران تا حدودی اطلاعاتی داشته باشد تا نه تنها بتواند در مورد واکنش‌هایی که فراگیران در موقعیتهای معینی از خود نشان می‌دهند، پیش بینی‌های لازم را بکند، بلکه نوع واکنش‌هایی را که برای یادگیری مورد نظر ضروری هستند در فراگیران ایجاد کند.

از طرفی یافته‌های این پژوهش نشان دادند که ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی تغییرات واریانس متغیر فرسودگی تحصیلی بودند. فرسودگی تحصیلی در دانش‌آموزان به صورت خستگی مزمن ناشی از کار بیش از اندازه در فعالیتهای درسی، نگرش بدبینانه و بی‌تفاوتی نسبت به کارهای مدرسه و احساس شایستگی پایین و نداشتن احساس مؤفقت در تکالیف تحصیلی بروز داده می‌شود. افرادی که فرسودگی تحصیلی دارند معمولاً علائمی مانند بی‌اشتیافی نسبت به مطالب درسی، ناتوانی در ادامه‌ی حضور مستمر در کلاسهای درس، مشارکت نکردن در فعالیتهای درسی و احساس ناتوانی در فراگیری مطالب درسی و در نهایت، افت تحصیلی را تجربه می‌کنند. اصطلاح جو یا محیط به عنوان سیستمی متشکل از ابعاد وضعیتی که بر افراد شرکت کننده تأثیر می‌گذارد، شناخته شده است. ابعاد وضعیتی می‌توانند در برگیرنده‌ی چهار عامل اجتماعی، جسمی، عاطفی و فکری باشند.

یادگیری رابطه مستقیم معنادار وجود دارد. لذا این تحقیق با پژوهش سالملا و همکاران (۲۰۰۸) و شوهولین (۲۰۱۴) و قلعه نوی (۱۳۹۳) هماهنگ و همسو می‌باشد. یکی از عوامل مؤثر تربیتی در حوزه‌ی تعلیم و تربیت نوین، جو آموزشی است. در تعلیم و تربیت جدید، فضای آموزشی باید چنان باشد که به عنوان عاملی زنده و پویا، در کیفیت فعالیتهای آموزشی و تربیتی فراگیران ایفای نقش کند. بدین معنا که فعالیتهای آموزشی و پرورشی محیط آموزشی بایستی در فضاهای مناسب و بر اساس نیازها و علائق فراگیران انجام پذیرد تا مربی در تدریس و مرتب‌ی در یادگیری، احساس رغبت و انگیزه نموده و از فعالیت خود لذت ببرد. فضای آموزشی باید به گونه‌ای باشد که فراگیر در آن احساس گرمی و محبت کند تا وقتی از محیط خانواده وارد فضای آموزشی می‌شود، از محیط دل زده نشود. فضای آموزشی شرایط را برای افزایش یادگیری و بروز رفتارهای بهنجار افراد استفاده کننده از آن مساعد می‌سازد. مشاهداتی که در این زمینه انجام شده، نشان می‌دهد، برخی محیط‌ها، امکان بیشتری برای خلاقیت و ابتکار ایجاد می‌کنند و برخی دیگر برقراری روابط و تعامل‌های اجتماعی را تسهیل می‌کنند. حال هر چه ادراک فراگیران از یادگیری، مدرسین، توانایی علمی خود، جو آموزشی و شرایط اجتماعی آموزش بیشتر باشد، فرسودگی تحصیلی در آنها کمتر بوده و رغبت آنها جهت حضور در مدرسه بیشتر می‌شود. به عبارتی دیگر ابعاد جو آموزشی نسبت به فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان رابطه‌ی ای معکوس دارد.

یادگیری را می‌توان بنیادی ترین فرایندی دانست که در نتیجه‌ی آن، موجودی ناتوان و درمانده در طی زمان و در تعامل و رشد جسمی به فردی تحول یافته می‌رسد که تواناییهای شناختی و قدرت اندیشه‌ی او حد و مرزی نمی‌شناسد. تنوع بسیار زیاد و گسترش زمانی یادگیری انسان که به وسعت طول عمر اوست، باعث شده است علی‌رغم تفاوت‌های زیادی که در یادگیری باهم دارند، برخی افراد در روند عادی یادگیری و آموزش دچار مشکل

وجود عناصر فیزیکی چون کلاس ها، تجهیزات، کتابخانه، آزمایشگاه، زمین بازی و وسایل لازم برای ورزش به اندازه و تعداد کافی و به کارگیری مؤثر و مفید آنها، بیانگر وجود مدرسه به معنای واقعی نیست، بلکه وجود فراگرد اداری و اجرایی آن نیز ضروری است. بدون شک کیفیت داده های انسانی (معلمان و دانش آموزان) امری مهم است ولی جنبه ی پر اهمیت، فراگردی است که داده های انسانی را جهت بازده ایده آل و رسیدن به هدفهای مورد نظر صیقل می دهد. با توجه به نتایج بدست آمده در این فرضیه، هر چه ادراک دانش آموزان از توانایی علمی خود کمتر باشد، فرسودگی تحصیلی بیشتر می شود.

ابعاد جو آموزشی قادر به پیش بینی تغییرات واریانس متغیر کیفیت تجارب یادگیری بودند. این یافته با پژوهش نیومن (۱۹۹۰) و قلعه نوی (۱۳۹۳) هماهنگ و همسو می باشد. جو مدرسه کیفیت نسبتاً پایدار محیط آموزشی است که نتیجه تعامل مستقیم و غیر مستقیم ادراک دانش آموزان و کارکنان مدرسه است. بنابراین، در تعریف جو آموزشی، می توان آن را ویژگی های درونی و کیفیت فضای تعاملی دانست که یک محیط آموزشی را از محیط آموزشی دیگر متمایز می سازد و بر رفتار افراد آن تأثیر می گذارد (هوی و همکار، ۲۰۰۸). این فضای تعاملی به وسیله ی ادراک اعضاء و توصیفهای آنان از ویژگی های درونی سازمان سنجیده می شود و مبتنی بر رفتارهای اعضاء و هنجارهای اجتماعی پذیرفته شده در آن مدرسه است (کیندت، ۲۰۰۸). از طرفی معنای اصطلاح تجربه ی یادگیری، مترادف محتوای یک درس یا فعالیتی که معلم انجام می دهد نیست، بلکه به کنش متقابل بین یادگیرنده و شرایط خارجی موجود در محیط که یادگیرنده به آن واکنش نشان می دهد اطلاق می شود. گفتیم یادگیری در نتیجه رفتار فعال یادگیرنده انجام می گیرد. به عبارت دیگر، دانش آموز چیزی را یاد می گیرد که خود انجام می دهد نه آن که معلم انجام بدهد و او ناظر باشد. به این ترتیب امکان دارد دو دانش آموز از یک کلاس درس معین، تجارب مختلفی کسب کنند. مثلاً دو دانش آموز از یک

کلاس را هنگام شرح دادن موضوع یا مسئله ای توسط معلم در نظر بگیرد. دانش آموزی که به موضوع مورد بحث علاقمند است، گفته های معلم را به دقت دنبال می کند و می کوشد بین گفته های معلم و تجارب خود ارتباط برقرار کند؛ اما دانش آموز دیگر تمام حواس و فکرش را بر موضوعی دیگر، مثلاً مسابقه بسکتبال که قرار است بین مدرسه او با مدرسه ای دیگر برگزار شود، متمرکز می کند. در نتیجه گر چه دو دانش آموز در یک کلاس درس شرکت می کنند، اما دارای تجارب مشابهی نیستند. این تعریف از تجربه که شامل کنش متقابل دانش آموز با محیط است، بیانگر این نکته است که دانش آموز در آن نقش فعال تری دارد. به این ترتیب که بعضی ویژگی های محیط توجه او را جلب می کنند و سبب می شوند که او نسبت به آنها واکنش نشان دهد. به عبارتی هر چه ادراک دانش آموزان از توانایی علمی خود بیشتر باشد، کیفیت تجارب یادگیری بیشتر می شود.

در میان نهادهای گوناگون اجتماعی، مدرسه مهم ترین تجلی گاه فرهنگ حاکم بر جامعه و محل ارضای نیازهای عقلانی و عاطفی افراد شناخته شده است و اکنون که در هزاره ی سوم میلادی به سر می بریم، مدرسه مهم ترین نهاد اجتماعی به حساب می آید. دانش آموزان به عنوان رکن اساسی نظام آموزشی کشور در دستیابی به اهداف آموزش و پرورش، نقش و جایگاه ویژه ای دارند. توجه به این قشر جامعه، باروری و شکوفایی هر چه بیشتر نظام آموزشی و تربیتی جامعه را موجب می گردد. با این وجود از کل دانش آموزانی که وارد سیستم آموزش و پرورش می شوند، تعداد کمی از آنها می توانند استعدادهای خود را شکوفا کنند و بخش عظیمی از دانش آموزان دچار مشکلات تحصیلی مختلف می گردند. از جمله این مشکلات، پیدایش فرسودگی تحصیلی در دانش آموزان است که باعث هدر رفتن هزینه ها و سرمایه های آموزش و پرورش شده و از موفقیت و پیشرفت دانش آموزان جلوگیری می کند. مؤسسات آموزشی برای ارزشیابی فعالیت های خود از ابزارهای متفاوتی استفاده می کنند. عوامل زیادی در

- درخشانی، روشنا. (۱۳۹۲). بررسی رابطه خود کارآمدی تحصیلی و کیفیت تجارب یادگیری با میزان فرسودگی تحصیلی در دانشجویان دانشگاه کردستان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه ارومیه. دانشکده ادبیات و علوم انسانی
- رستمی، زینب، عابدی، محمدرضا. (۱۳۹۰). هنجاریابی مقیاس فرسودگی تحصیلی ماسلاخ در دانشجویان زن دانشگاه اصفهان. فصلنامه رویکردهای نوین آموزشی، دوره اول، شماره ۱۳، صص ۳۸-۲۱
- قلعه نوی، محمد. (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای تجارب یادگیری در رابطه جو آموزشی با خود کارآمدی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت - دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
- محمدیان شریف، کوستان. (۱۳۹۳). رابطه ادراکات محیطی مدرسه و کمک خواهی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی با توجه به نقش میانجگری اهداف پیشرفت اجتماعی در دانش‌آموزان سال دوم دبیرستان شهرستان مریوان در سال تحصیلی ۹۳-۹۲. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید مدنی آذربایجان - دانشکده علوم انسانی
- نعمی، عبدالزهرا. (۱۳۸۸). رابطه بین کیفیت تجارب یادگیری با فرسودگی تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه شهید چمران اهواز. مجله مطالعات روا نشناختی، دوره ۵، شماره ۳، صص ۱۳۴-۱۱۷.
- Abraham R, Ramnarayan K, Vinod P, Torke S. (2008). Students' Perceptions Of Learning Environment In An Indian Medical School. BMC Medical Education; 8(20):1-5.
- Academy of Finland (2010). School Burnout is a chronic stress syndrome manifested in fatigue cynicism and a sense of inadequacy as a student. Disabled World News. Disability Education Section. Available at <http://www.disabled-world.com/disability/education/school-burnout.php>.
- Bandura. A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control (New York, Freeman), pp 71-75.
- Bloom, B.S. (1964). Stability and change in Human Characteristics, New York: John Wiley & Sons, Inc..

آموزش نقش دارند که هر یک به تنهایی می‌توانند بر یادگیری تأثیر داشته باشند. از میان اینها باید به معلم به عنوان عامل انسانی اشاره کرد. برنامه های درسی و منابع لازم برای اجرای برنامه از دیگر عوامل تأثیرگذار بر فرایند یاددهی-یادگیری است. اما مهم تر از همه، محیط و فضای حاکم بر یادگیری است که بیشتر به چگونگی اجرای برنامه های درسی، نگرش معلمان نسبت به یادگیری، فرهنگ رفتاری و سازمانی مؤسسه‌ی آموزشی، دیدگاه دانش آموز نسبت به محیط یادگیری و درک وی از شرایط اجتماعی مربوط می‌شود. محیط حاکم بر آموزش، عاملی تعیین کننده در ایجاد انگیزه برای یادگیری است زیرا تقویت رفتارهای مثبت در جهت یادگیری، باعث پیشرفت می‌شود. در واقع اگر یادگیری را تعامل معلم و دانش آموز بدانیم که در آن، تغییر رفتار در سه حیطه‌ی دانش، نگرش و مهارت عملی به صورت نسبتاً پایدار ایجاد می‌شود، دانش آموز با درک محیط پیرامون خود، انگیزه و یادگیری را تنظیم می‌کند.

تجارب یادگیری به ارزشمندی و مفید بودن مطالب آموزشی اشاره دارد. یعنی مطالبی که تدریس می‌شود کاربردی باشند و دانش آموز بتواند از آنها استفاده‌ی علمی داشته باشد. بدیهی است در صورت تکراری بودن مطالب ارائه شده و نبود امکان کاربرد آنها در عالم واقع و اینکه فرد احساس کند که انتقال مطالب و استفاده از آنها وجود ندارد نسبت به مطالب درسی بی‌علاقه شده و درس برای او خسته کننده می‌شود. در نتیجه به کوشش و تلاش در این موضوعات تمایلی ندارد و زمینه برای فرسودگی تحصیلی فراهم می‌شود. معلمانی که دلسوز، حمایتگر و صمیمی هستند و بدون سخت گیری زیاد اعمال رهبری می‌کنند و جو آموزشی را مساعد و مناسب می‌کنند، باعث افزایش موفقیت‌های شناختی و عاطفی فراگیران می‌شوند و احتمال فرسودگی تحصیلی را کاهش می‌دهند.

منابع

Learning And Academic Achievement In A Thai Nursing School. *Med Teach*; 22(4): 359-364.

– Roff S, Mcaleer S, Ifere OS, Bhattacharya S.(2001). A Global Diagnostic Tool For Measuring Educational Environment: Comparing Nigeria And Nepal. *Med Teach. Jul*; 23(4):378-382.

– Salmela-Aro, K., Savolainen, H. & Holopainen, L.(2009). Depressive symptoms and school burnout during adolescence: Evidence from twocross-iagged longitiutinal studies. *Journal of Youths and Adolescence*, 38, 316-327.

– Sho-Hui Lin.(2014).Life stress and academic burnout active learning in higher education. 14(1).pp 5-17.

– Zhang, Y., Gan, Y. & Cham, H. (2007). Perfectionism, academic burnout and engagement among Chinese college students: A structural equation modeling analysis, *Personality and Individual Differences*, 43, 1529–1540.

– Bruce,S.P.(2009).Recognizing stress and avoiding burnout.*Currents in pharmacy teeching and learning*,1(1),57-64.

– Cleary, T.S.(2001). Indicators of quality. *Planning for Higher Education*; 29(3): 19-28.

– Genn JM.(2001). Curricular, environment, climate, quality and changes in medical education: Unifying perspective. *Med Teach*; 23 (4): 337-344.

– Guilbert JJ.(1991). Educational handbook for health personnel. Geneva: WHO publications;;2-10.

– Hoy, W .K. and Miskel, C.G. (2008), *Educational administration theory, research, and practice*, New Yourk: Mc Graw-Hill.

– Jakobsson U, Danielsen N, Edgren G.(2011). Psychometric Evaluation Of The Dundee Ready Educational Environment Measure: Swedish Version. *Medical Teacher*;33:269-274.

– Kim.B.,Lee.M.,Kim.K.,Choi.H.,Lee.S.M. (2014).Longitudinal Avalysis of Academic Burnout in Korean Middle school students. *Journal of stress Health*. volume 5, number 1,pp 30-45.

– Kindt, C. A. (2008), *Relationship between organizational climate and job satisfaction among middle school principals in central Florida*, Docroral Dissertation, University of Florida.

– Koeske, G. F. & Koeske, R. D. (1991). Student Burnout as a mediator of the stress outcome relationship. *Research in Higher Education*, 32(4), 415- 431.

– Neuman, Y, (1990). Quality of learning experience and students college outcomes, *International Journal of Educational Management*, 7, 1-16.

– Noushad, P. P. (2008). From teacher burnout to student burnout. Retrieved from ERIC Database. (ED502150).

– Pace R and Stern G,(1958). An approach to the measurement of psychological characteristics of college environments. *Journal of Educational Psychology*;49(5): 269-277.

– Pimparyon P.(2002). Educational Environment, Student Approaches To

The relationship between educational and academic burnout and quality of learning experiences for students

Seyedeh Taebe Mosavi Monazah¹, Abaas Gholtash^{2*}

- 1) M.A of Psychology Department, Islamic Azad University Marvdasht, Marvdasht, Iran.
- 2) Assistant professor of Psychology Department, Islamic Azad University Marvdasht, Marvdasht, Iran.

*Corresponding author: omid.ghaderi2000@gmail.com

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between Educational Climate with academic burnout and quality of learning experiences among Shiraz second area high school girls student. The research method was descriptive Correlational type. The population consisted all of female students in second area of Shiraz school that 200 students were selected with single-stage cluster sampling. To collect information questioners Academic burnout Maslach (1981), quality of learning experiences, Newman (1990) and Rough educational climate questionnaire (1997) were used. Data were analyzed Using Pearson correlation coefficient and multiple regression. The results showed an inverse relationship between educational Climate with academic burnout and significant positive relationship between educational Climate with quality learning experiences, respectively. All aspects of the educational Climate except students' perceptions of teachers shown significant positive relationship with quality learning experiences. Aspects of educational Climate be able to predict changes in the variance of academic burnout and quality of learning experiences dimensions of Educational Climate shown significant inverse relationship with academic burnout.

Key words: Educational Climate, Academic Burnout, quality of learning experiences.
